

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI • PUANLAMA ANAHTARI

Senaryo 1 • Kitapçık B • Sevgi Empati Educational Assessments • www.sanalsinav.com

1. SB.6.1.1 • Dâhil olduğu grupların ve bu gruplardaki rollerinin zaman içerisinde değişebileceğine ilişkin çıkarım yapabilme • orta

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Annenin grubunun yakın çevreden (mahalle) ve yüz yüze kurulduğunu, Burak'ın grubunun ise uzaktaki kişileri de kapsadığını belirtir.	8
a)	Grupların oluşma biçiminin teknoloji ve yaşam koşullarına bağlı olarak değiştiği çıkarımını yapar.	4
b)	Çevrim içi toplantı yönetme rolünün internet ve iletişim teknolojileri olmadan mümkün olmadığını, annesinin çocukluğunda bu imkânların bulunmadığını açıklar.	8

a) Örnek cevap: Annesinin arkadaş grubu yalnızca mahalledeki çocuklardan oluşuyordu ve yüz yüze görüşüyorlardı. Burak'ın grubunda ise başka şehirlerdeki kuzenleri de var. Demek ki teknoloji geliştikçe gruplar yakın çevrenin dışına taşıyor, grupların oluşma biçimi değişiyor.

b) Örnek cevap: Çevrim içi toplantı ancak internet ve bilgisayar ya da telefonla yapılabilir. Annesi çocukken bu imkânlar olmadığı için böyle bir rol yoktu.

Sık hatalar: Yalnız iki dönemi anlatıp karşılaştırma yapmamak; Değişimin nedenini belirtmemek

2. SB.6.1.1 • Dâhil olduğu grupların ve bu gruplardaki rollerinin zaman içerisinde değişebileceğine ilişkin çıkarım yapabilme • zor

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Birinci grup ve rol için akla yatkın bir çıkarım yapar (ör. 6-C sınıfından ayrılacağı için sınıf başkan yardımcılığının sona ereceği).	4
a)	İkinci grup ve rol için akla yatkın bir çıkarım yapar (ör. mahalle takımındaki forvet rolünün sona ereceği, satranç turnuvasına bu okulla katılamayacağı).	3
a)	Yeni yerde benzer gruplara katılıp yeni roller edinebileceğini belirtir.	3
b)	Aile grubunun ve ağabeylik rolünün taşınmayla sürdüğünü (yalnızca bazı görevlerin, örneğin Ada'yı götürdüğü okulun, değişebileceğini) belirterek görüşün tamamen doğru olmadığını gerekçelendirir.	7
b)	Okula ve mahalleye bağlı grupların değişeceğini belirterek görüşün bir bölümünün doğru olduğunu kabul eder.	3

a) Örnek cevap: Kerem 6-C sınıfından ayrılacağı için sınıf başkan yardımcılığı sona erecek; mahalle futbol takımındaki forvet rolü de bitecek. Ancak Erzurum'daki yeni okulunda ve mahallesinde yeni bir sınıfa ve takıma katılıp yeni roller edinebilir.

b) Örnek cevap: Tamamen katılmıyorum. Okula ve mahalleye bağlı grupları değişecek, bu doğru. Ama aile grubu değişmez; Kerem yine ağabeydir. Yalnızca Ada'yı bu kez Erzurum'daki okuluna götürür.

Sık hatalar: Bütün grupların değişeceğini düşünmek; Rolün sürmesi ile rolün görevlerinin değişmesini ayırt edememek

3. SB.6.1.2 · Kültürel bağlarımızın ve millî değerlerimizin toplumsal birliğe etkisini yorumlayabilme · kolay

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Birinci millî değeri yazar (Türk bayrağı, İstiklal Marşı, Cumhuriyet, bağımsızlık, Türkçe vb.).	3
a)	İkinci millî değeri yazar.	3
b)	Ortak değerlerin insanlarda aidiyet ve birlik duygusunu güçlendirdiğini yorumlar.	6
b)	Yorumunu törendeki bir duruma bağlar (hep birlikte marş okunması, herkesin aynı duyguyu paylaşması vb.).	3

a) Örnek cevap: Türk bayrağı ve İstiklal Marşı.

b) Örnek cevap: İstiklal Marşı'nı hep bir ağızdan okumak, farklı ailelerden ve yörelerden gelen insanlara aynı milletin parçası olduklarını hissettirir. Bu ortak duygu toplumsal birliği güçlendirir.

Sık hatalar: Millî değer yerine kişisel bir özellik yazmak; Etkiyi açıklamadan 'birlik olur' demekle yetinmek

4. SB.6.1.3 · Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme · kolay

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Bir olumsuz etki yazar (Hilal'in kırılması, tartışmanın büyümesi, öğrencilerin öneri sunmaktan çekinmesi, çözüme ulaşılamaması vb.).	6
b)	Saygılı bir dil kullanır ve fikri, kişiyi küçümsemekten değerlendirir.	3
b)	İtirazını gerekçelendirir ya da bir öneriyle birlikte sunar.	6

a) Örnek cevap: Hilal kırılır, öteki öğrenciler de öneri sunmaktan çekinir; konuşma tartışmaya döner ve çözüm bulunamaz.

b) Örnek cevap: "Hilal, önerin kitapları korumak için güzel. Ama bazı arkadaşlarımız deftere yazmayı unutabilir. Defteri haftalık değişen bir kitaplık sorumlusu tutsa daha iyi olmaz mı?"

Sık hatalar: Kerem'in davranışını anlatıp etkisini yazmamak; İtirazı tamamen geri çekmek (itiraz etmek de müzakerenin parçasıdır)

5. SB.6.1.3 · Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	En çok belirtilen sorunun çöp ve kirlilik olduğunu yazar.	3
a)	Oranı %35 bulur (42/120).	2
b)	İki görüşü de dikkate alan bir uzlaşî önerisi yazar (ör. çöp ve kirliliğin öncelikli sorun, park eksikliğinin ikinci sorun olarak yazılması).	5
b)	Önerisini grafikteki verilere ve iki tarafın gerekçelerine dayandırır.	5

a) Örnek cevap: Çöp ve kirlilik. $42/120 = 35/100$, yani %35.

b) Örnek cevap: Mektupta önce çöp ve kirlilik sorunu anlatılsın; çünkü en çok öğrenci bunu seçti. Hemen ardından park ve oyun alanı eksikliği de kısaca eklensin; 24 öğrenci bunu seçmiş, yani küçük bir sorun değil. Böylece hem çoğunluğun önceliği korunur hem de Meriç'in haklı isteği karşılanır.

Sık hatalar: Yüzdeyi 42 ya da 42/100 olarak yazmak; Uzlaşî yerine yalnızca bir tarafı haklı bulmak

Madde	Ölçüt	Puan
a)	(1) numaralı cümleyi belirleyip Türkiye'nin Kuzey Yarım Küre'de olduğunu yazar.	6
a)	(4) numaralı cümleyi belirleyip Türkiye'nin okyanusa kıyısı olmadığını, doğusunda kara komşuları bulunduğunu yazar.	6
b)	Atlas Okyanusu'nu yazar.	3

a) Örnek cevap: (1) yanlış: Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer alır. (4) yanlış: Türkiye'nin okyanusa kıyısı yoktur; doğusunda kara komşuları bulunur.

b) Örnek cevap: Atlas Okyanusu.

Sık hatalar: Doğru olan (2) ya da (3) numaralı cümleyi yanlış sanmak; Yanlış bulup doğrusunu yazmamak